

Pensioenwet in Werking!

Een must voor iedereen
die met pensioen werkt

2008

mr Monica Swalef

Sonsbeek
Publishers

Pensioenwet in Werking!

Een must voor iedereen die met pensioen werkt

November 2007

Monica Swalef Pensioen Consultancy B.V.

Inhoudsopgave

Attentiepunten & acties pensioenwet	12
1 Inleiding tot de pensioenwet	19
2 Op wie is de pensioenwet van toepassing?	29
2.1 Kring van gerechtigden	29
2.2 Pensioen bij einde dienstbetrekking	30
2.3 Oudere werknemers	30
2.4 Gemoedsbezwaarden	31
2.5 Andere personen verbonden aan de onderneming, maar geen werknemer	31
2.6 Werklandbeginsel	31
2.6.1 Werknemers die al dan niet tijdelijk hun werkzaam- heden in een ander land dan nederland uitvoeren	32
2.6.2 Werknemers die al dan niet tijdelijk in nederland komen werken	33
3 Algemene bepalingen	34
3.1 Pensioenregelingen	34
3.2 Deelnemer	34
3.3 Pensioenovereenkomst, uitvoeringsovereenkomst en pensioenreglement	35
3.4 Pensioenaanspraak, pensioenrecht	36
3.5 Definitie pensioen en pensioensoorten	36
3.5.1 Pensioenwet	36
3.5.2 Iorp richtlijn	39
3.6 Toeslag is pensioen	40
3.7 Meeverzekerde stijging onder pensioenwet	41
3.8 Vut-regelingen	42
3.9 Toegelaten pensioenuitvoerders	43
3.9.1 Onderbrengingsplicht met betrekking tot werknemers bij een pensioenuitvoerder	44

4	De pensioenovereenkomst	45
4.1	Pensioen is een arbeidsvoorwaarde	45
4.2	Algemene werking?	46
4.3	Aanbod, aanvaarding, inhoud en wijziging pensioenovereenkomst	47
4.3.1	Wel of geen aanbod tot het doen van een pensioenovereenkomst	47
4.3.2	Wel of geen aanvaarding van de pensioenovereenkomst	48
4.3.3	De inhoud van de pensioenovereenkomst.	52
4.3.4	Het wijzigen van de pensioenovereenkomst	52
4.4.	Karakter van de pensioenovereenkomst (pensioensysteem)	53
4.4.1	Uitkeringsovereenkomst	56
4.4.2	Kapitaalovereenkomst	56
4.4.3	Premieovereenkomst	56
4.4.4	Collectieve defined contribution (cdc-regelingen)	57
4.5	Behoud aanspraak partnerpensioen bij ww en verlof	58
4.6	Toetredingseisen	59
4.7	Gelijke behandeling en de pensioenovereenkomst	61
4.7.1	Mannen en vrouwen	61
4.7.2	Deeltijd en voltijd	61
4.7.3	Arbeidsovereenkomst voor bepaalde en onbepaalde tijd	62
4.7.4	Leeftijd	62
4.8	Partners, gehuwden en geregistreerde partners	63
4.9	De startbrief	64
4.9.1	Wat moet in de startbrief worden opgenomen	65
4.9.2	Premieovereenkomsten	67
4.9.3	Nabestaandenpensioen	69
4.9.4	Inwerkingtreding startbrief	69
4.10	De pensioenuitvoerder in relatie tot de pensioenovereenkomst	69
4.10.1	Eigen verantwoordelijkheid uitvoerder	69
4.10.2	Betalingsvoorbehoud werkgever	71
4.10.3	Tijdsevenredigheid	71
4.10.4	Toeslagen	73
4.10.5	Arbeidsongeschikten	74
4.11	Medezeggenschap gepensioneerden	74
4.11.1	Pensioenfondsen	74
4.11.2	Hoorrecht bij verzekerde regelingen	75

5	Uitvoeringsovereenkomst	76
5.1	Verantwoordelijkheden werkgever en uitvoerder	76
5.2	Afschaffen c-polis	78
5.3	Bedrijfstakpensioenfonds (bpf)	78
5.4	Ondernemingspensioenfonds of verzekeraar	79
5.5	Inhoud uitvoeringsovereenkomst	79
5.5.1	Verplichte elementen in de uitvoeringsovereenkomst	80
5.5.2	Informatieverstrekking werkgever aan pensioenuitvoerder	86
6	Pensioenreglement	87
7	Directeuren-grotaandeelhouders	88
7.1	Inleiding	88
7.2	Consequenties	89
7.3	Nieuwe directeuren-grotaandeelhouders	90
7.4	Bestaande directeur-grotaandeelhouders	91
7.4.1	Algemeen	91
7.4.2	Voortzetting oude voorziening	92
7.4.3	Specifieke problematiek	94
8	Informatieverplichtingen werkgever en pensioenuitvoerder	100
8.1	Inleiding	100
8.2	Tijdig en in duidelijke en begrijpelijke bewoordingen	100
8.3	Korte samenvatting voorlichtingseisen	100
8.4	Elektronisch en/of op schrift informeren	102
8.5	Overgangsrecht voorlichtingseisen	103
8.6	Verantwoordelijkheid werkgever, uitvoering pensioenuitvoerder	103
8.6.1	Inhoud van de pensioenregeling (startbrief)	103
8.6.2	Gedeelde verantwoordelijkheid werkgever en pensioenuitvoerder	104
8.7	Jaaropgaven pensioenaanspraken	104
8.7.1	Verplicht te verstrekken informatie	105
8.7.2	Informatie op verzoek	107
8.8	Samenloop met wet financieel toezicht (voorheen wet financiële dienstverlening (wft))	108

8.9	Zorgplicht bij premieovereenkomsten met beleggingsvrijheid deelnemers	109
8.10	Informatieverstrekking bij vrijwillige pensioenregelingen	112
8.11	Informatie over de toeslageregeling	115
	8.11.1 Indexatielabel	117
8.12	Informatie aan gewezen deelnemers	117
8.13	Informatie aan pensioengerechtigden	118
8.14	Informatie bij betalingsachterstand bij verzekeraars	118
	8.14.1 Wie informeert de begunstigen	118
	8.14.2 Wanneer worden begunstigen geïnformeerd?	119
	8.14.3 Inspanningsverplichting verzekeraar	119
8.15	Informatie bij betalingsachterstand pensioenfondsen	122
8.16	Informeren toezichthouder	122
8.17	Pensioenregister	122
9	De relatie tussen pensioenuitvoerders en (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden	124
9.1	Behoud aanspraken bij beëindiging deelnemerschap en bij scheiding	124
	9.1.1 Behoud van pensioenaanspraken bij uitdiensttreding	124
	9.1.2 Verjaring	125
9.2	Uitdiensttreding en waarde-overdracht	126
	9.2.1 Waarde-overdracht is geen afkoop	126
	9.2.2 Vormen van waarde-overdracht	127
	9.2.3 Collectieve waarde-overdracht	133
	9.2.4 Dienstverbanden vóór 8 juli 1994	133
	9.2.5 Binnenkomende waarde verdelen over verschillende aanspraken	133
	9.2.6 Waarde-overdracht en de directeur-grotoaandeelhouder	134
	9.2.7 Waarde-overdracht naar nederlandse pensioenuitvoerders die niet onder de pensioenwet vallen	134
	9.2.8 Kosten waarde-overdracht	134
	9.2.9 Waarde-overdracht indien verzoek groep individuen	134
9.3	Afkoop bij uitdiensttreding binnen één jaar deelnemerschap niet toegestaan	135
9.4	Verzoek om afkoop pensioenbedragen bij emigratie	135
9.5	Afkoop gering pensioen bij de beëindiging van de deelname	135
9.6	Afkoop fiscaal bovenmatig pensioen	137

9.7	Uitruil (deel) ouderdompensioen in nabestaandenpensioen	137
9.8	Grenzen aan hoog-laagconstructie bij pensioeningang	139
9.9	Vrijwillige voorzetting	139
9.10	Shoppen	141
9.11	Vervreemding verboden	142
9.12	Verlagen of stopzetten premiebetaling	143
9.13	Recht op tijdige uitbetaling	143
10	Werkerterrein verzekeraars en pensioenfondsen	144
10.1	Taakafbakening	144
10.2	Pensioenfondsen met verschillende pensioenregelingen	144
10.3	Ondernemingen aangesloten bij een ondernemingspensioenfonds	145
10.4	Productafbakening	145
10.5	Eénmans- en spaarfondsen	146
10.6	Vrijwillige toetreding bij een bedrijfstakpensioenfonds	147
10.7	Nevenactiviteiten pensioenfondsen	147
11	Waarborging goed bestuur (pension fund governance (pfg))	149
11.1	Achtergrond pension fund governance	149
11.2	Wettelijke verankering	150
11.3	Bestuur	150
11.4	Verantwoording	151
11.5	Intern toezicht	151
11.6	Rechtstreeks verzekerde regelingen	152
11.6.1	Principes rechtstreeks verzekerde regelingen	152
12	Financieel toetsingskader voor pensioenfondsen	156
12.1	Inleiding	156
12.1.1	Financieel beleid	156
12.1.2	Beleggingsbeleid	157
12.2	Uitvoering in eigen beheer	158
12.3	Kostendekkende premie	158
12.4	Voorziening	159
12.5	Vereist eigen vermogen en minimaal vereist eigen vermogen	159
12.6	Voorwaarden voor een voorwaardelijk toeslagenbeleid.	160
12.7	Overschotten	161
12.8	Opschorten van waarde-overdracht	161

13	Rol en functie toezichthouder	162
13.1	Toezichthouders	162
13.2	Verplichting informatie te verstrekken aan toezichthouder	163
13.3	Sancties toezichthouder	163
13.4	Kosten toezicht	164
14	Gerechtelijke procedures	166
Bijlage 1		167
Bijlage 2		169
Bijlage 3		175

Attentiepunten & acties pensioenwet

Toetredingsleeftijd

- 21 jaar

Pensioenovereenkomst (POK)

A Totstandkoming pensioenovereenkomst (POK)

- Binnen één maand na aanvang van de werkzaamheden moet een werkgever de werknemer schriftelijk informeren 'of de werknemer een aanbod tot het sluiten van een pensioenovereenkomst wordt gedaan of niet en zo ja op welke termijn het aanbod wordt gedaan';
- De werkgever die de werknemer een aanbod doet tot het sluiten van een pensioenovereenkomst, dient aan te geven bij welke pensioenuitvoerder hij de pensioenovereenkomst onderbrengt;
- Indien de werknemer wel onder een pensioenregeling valt, maar (nog) geen pensioenaanspraken verwerft (bijvoorbeeld omdat hij de wachttijd nog niet doorlopen heeft, of met zijn inkomen beneden de franchise blijft) dient de werkgever aan te geven aan welke voorwaarden voldaan moet worden om de verwerving van pensioenaanspraken te laten beginnen, en welke diensttijd in het kader van de pensioenovereenkomst relevant is;
- Aanvaarding door de werknemer: deelname aan 'collectieve basisregeling' is in principe verplicht. Afstandverklaringen dienen ten zeerste te worden ontraden.

B Opstellen Pensioenovereenkomst (POK)

Inhoud

Verplicht:

- Karakter van de pensioenregeling:
 - Uitkeringsovereenkomst;
 - Kapitaalovereenkomst;
 - Premieovereenkomst:
 - Zuivere premieovereenkomst;
 - BOK (beschikbaar premieregeling waarbij de premie onmid-

dellijk wordt omgezet in een aanspraak op kapitaal);

- BOP (beschikbaar premieregeling waarbij de premie onmiddellijk wordt omgezet in een aanspraak op pensioen).
- Bepalingen ten aanzien van duur van de pensioenuitkering en de wijze van uitbetaling;
- Een eventueel betalingsvoorbehoud van de werkgever;
- Evenredige opbouw in de tijd (voor uitkeringsovereenkomsten en kapitaalovereenkomsten);
- De wijze van toeslagverlening en de financiering daarvan;
- Al dan niet behoud van aanspraken bij wijziging pensioenovereenkomst, verkorting arbeidsduur of demotie;
- Bescherming van aanspraken bij ontslag.

Daarnaast:

- Overeengekomen pensioenenaanspraken;
- Wijze van vaststelling van de pensioenanspraken en -rechten;
- Ingang van het pensioen;
- Deelnemersbijdrage;
- Waarde-overdracht;
- Regeling bij arbeidsongeschiktheid;
- Fiscale bepalingen (bovenmatigheid e.d.).

Startbrief

A Levering startbrief

De pensioenuitvoerder dient de werknemer de startbrief

- uiterlijk 3 maanden nadat de werknemer daadwerkelijk pensioen is gaan verwerven,
 - of nadat de pensioenregeling is gewijzigd,
- te sturen (dus uiterlijk 3 maanden nadat de eventuele wachttijd of drempelperiode is verstreken).

B Opstellen startbrief

Inhoud

Verplicht:

- De ingangsdatum van de pensioenovereenkomst;
- De pensioenvormen, waarbij aangegeven wordt of het nabestaan-

1 Inleiding tot de Pensioenwet

Krakkemikkige wagen

Per 1 januari 2007 was het dan eindelijk zover. De inmiddels krakkemikkige wagen, die de Pensioen- en spaarfondsenwet (daterend van 1952) was geworden, vol met deuken en butsen, oplapwerk, gaten en tussenvoegsels is eindelijk vervangen door een nieuwe wet: de Pensioenwet.

Critici zullen al gauw van de Pensioenwet zeggen: “er is toch niets nieuws onder de zon, de Pensioenwet is een vergaarbak van alle wetten die al bestonden dan wel wat de overheid toch al van plan was te regelen”. Deels is dat juist, deels kent de Pensioenwet nieuwe gezichtspunten die als een belangrijke verbetering van het pensioengebouw gezien kunnen worden.

Geen pensioenplicht

In Nederland bestaat geen pensioenplicht: in beginsel zijn werkgever en werknemer vrij al dan niet afspraken te maken over pensioen en zijn zij vrij om, binnen de kaders van het arbeidsrecht, te bepalen wat de inhoud van de pensioenovereenkomst is.

Rol van de overheid

De rol van de overheid bij pensioenen ligt in het waarborgen van die afspraken, zowel voor wat betreft de financiële zekerheid van de pensioenrechten en aanspraken als voor de bescherming van (groepen) deelnemers en voor de uitvoeringszekerheid.

Voormalig Minister de Geus

“Als mensen tijdig worden gewaarschuwd kunnen ze het thema pensioen in beschouwing nemen op het moment dat ze nieuwe afspraken maken over hun taakverdeling en de financiële gevolgen daarvan”, aldus voormalig Minister De Geus bij één van zijn redevoeringen over het pensioendossier.

Pensioenwet zowel voor verzekeraars als voor pensioenfondsen

In de Pensioenwet heeft de regering het uitgangspunt gehandhaafd dat

de positie van betrokkenen bij het onderbrengen van de uitvoering van de pensioenovereenkomst bij een verzekeraar niet beter of slechter mag zijn dan bij de onderbrenging bij een pensioenfonds. Het gaat in beide situaties immers om de uitvoering van een pensioenovereenkomst tussen werkgever en werknemer. Om deze gelijkheid beter vorm te geven zijn de Pensioen- en spaarfondsenwet en de Regelen Verzekeringsovereenkomsten Pensioen- en spaarfondsenwet geïntegreerd in één wet. De regering is van mening dat het een goede zaak is dat de bepalingen betreffende de uitvoering van pensioenregelingen voor werknemers in de tweede pijler zoveel mogelijk in één wet zijn opgenomen. Dat leidt tot meer overzichtelijkheid en vereenvoudiging van regelgeving.

Uitgangspunt bij deze integratie is dat de bepalingen die betrekking hebben op pensioenfondsen en verzekeraars zoveel mogelijk hetzelfde zullen zijn. Alleen daar waar verschillen tussen pensioenfondsen en verzekeraars dit niet toelaten, zullen verschillende regels gelden. Het Financieel Toetsingskader (FTK) is op pensioenfondsen van toepassing en niet op verzekeraars. Het 'FTK' voor verzekeraars staat in de Wet Financieel Toezicht (WFT) en de uitvoeringsbesluiten hiervan. De "zekerheidsmaatstaf" dat verzekeraars aan hun verplichtingen voldoen is 99,5%, waar die voor pensioenfondsen 97,5% is. Dit heeft te maken met het feit dat verzekeraars op de vrije markt opereren, en het daarbij nog meer vereist is dat de consument kan vertrouwen op de soliditeit van de verzekeraar.

Pensioenwet gaat verder

Was de Pensioen- en spaarfondsenwet vooral gefocussed op de veiligstelling van pensioen en de organisatie van het pensioengebouw, de Pensioenwet gaat veel verder. Veel aandacht wordt gegeven aan de verplichtingen van werkgevers en in het bijzonder pensioenuitvoerders en de verdeling van taken tussen deze beide. Ook de extra informatieverplichtingen en de modernisering van het financieel toezicht vormen belangrijke onderdelen van de Wet.

Doelstellingen Pensioenwet

Het **hoofddoel van de Pensioenwet** verschilt niet van de Pensioen- en spaarfondsenwet: **het waarborgen van de gelden die worden gereserveerd ten behoeve van de door de werkgever gedane pensioentoezegging.**

2 Op wie is de Pensioenwet van toepassing?

De Pensioenwet geldt voor werkgevers en werknemers die, hetzij op grond van een arbeidsovereenkomst, hetzij op grond van een publiek-rechtelijke aanstelling, bij die werkgevers in dienst zijn. De definitie van het begrip werknemer is ontleend aan de wet Arbeid en Zorg. Ook ambtenaren en uitzendkrachten vallen onder de Pensioenwet.

Op zich verschilt dit niet van de Pensioen- en spaarfondsenwet. Toch zijn er belangrijke nuanceverschillen. Zo spreekt de Pensioenwet over **werknemers** en de Pensioen- en spaarfondsenwet over **'allen verbonden aan de onderneming'**. Het is niet meer mogelijk een pensioenovereenkomst in de zin van de Pensioenwet te sluiten met een commissaris van een onderneming.

2.1 Kring van gerechtigden

Evenals in de Pensioen- en spaarfondsenwet het geval is, is de term pensioen uitsluitend van toepassing op uitkeringen terzake van ouderdom, overlijden of arbeidsongeschiktheid. De kring van potentiële begunstigen is bij pensioenen beperkter: het gaat alleen om de werknemer zelf, of, als er een nabestaandenpensioen is afgesproken, om de achterblijvende partner of kinderen bij vroegtijdig overlijden. Als de verzekerde voor de ingang van het ouderdomspensioen overlijdt en hij heeft geen nabestaanden, dan valt het voor hem gereserveerde geld vrij ten behoeve van de pensioenuitvoerder. Het komt niet toe aan erfgenamen.

Dit betekent het einde aan de zogenaamde restbegunstiging. In de parlementaire behandeling staat dit als volgt genoteerd: "Naar aanleiding van de vraag (...) over de alinea op bladzijde 14 van de memorie van toelichting die begint met '...terzake van ouderdom, overlijden of arbeidsongeschiktheid die persoonsgebonden is, merkt de regering op dat het begrip restbegunstiging met name in de fiscaliteit wordt gehanteerd. Met restbegunstiging wordt bedoeld op het geval dat bij overlijden van de werknemer vóór de pensioendatum iemand die niet tot de kring van verzorgden (partner of kind) behoort een uitkering krijgt. Zo'n uitkering is geen pensioen in de zin van dit wetsvoorstel." (Uit nota naar aanleiding van het verslag PW).

2.2 Pensioen bij einde dienstbetrekking

Op welk moment tijdens het dienstverband de pensioenovereenkomst tot stand komt is niet relevant. De algemene waarborgfunctie van de Pensioenwet betekent dat werknemers die met hun werkgever een pensioenovereenkomst sluiten bij of nadat ze hun dienstverband hebben opgezegd – maar nog wel tijdens het dienstverband – dezelfde bescherming krijgen als werknemers die op een eerder moment tijdens het dienstverband een pensioenovereenkomst sluiten met hun werkgever.

In de Pensioen- en spaarfondsenwet werd een uitzondering gemaakt op de onderbrengingsplicht wanneer aan het einde van het dienstverband een pensioentoezegging werd gedaan, omdat de kosten van verzekering van een dergelijke aanspraak te hoog werden geacht. Bij de Pensioenwet prevaleert bescherming boven kosten.

Nadat een dienstverband daadwerkelijk beëindigd is, kan geen pensioenovereenkomst meer tot stand komen.

Een afspraak over pensioen, die wordt gemaakt nádat de dienstbetrekking is geëindigd, wordt dan ook niet als pensioen in de zin van de wet beschouwd. Immers, het is dan geen ‘tussen werkgever en werknemer’ overeengekomen uitkering, het gaat op dat moment om een gewezen werknemer. Voor zo’n overeenkomst geldt dan ook geen onderbrengingsplicht.

Voor zover na beëindiging van de dienstbetrekking een reeds tijdens het dienstverband overeengekomen pensioenovereenkomst wordt áángevuld, bijvoorbeeld in het kader van een afvloeiingsregeling, wordt de aanvulling wél als pensioen in de zin van de Pensioenwet beschouwd. Er is dan geen sprake van een geheel nieuwe pensioenovereenkomst. Bovendien hangt de aanvulling nog sterk samen met de reeds gesloten pensioenovereenkomst.

2.3 Oudere werknemers

Op grond van de Pensioen- en spaarfondsenwet bestond een uitzondering voor het verzekeren van een pensioentoezegging aan een persoon van 51 jaar en ouder (op het moment van indiensttreding). Deze uitzondering is in de Pensioenwet vervallen. Voor bestaande gevallen blijft de vrijstelling van kracht.

3 Algemene bepalingen

In de Pensioenwet wordt een groot aantal definities gebruikt. De kernbegrippen geven tevens de reikwijdte van de Pensioenwet aan. Het gaat daarbij om de materiële werkingssfeer (wat is pensioen in de zin van de wet) en de personele werkingssfeer (op wie is de wet van toepassing). Overigens zijn sociale partners en pensioenuitvoerders niet verplicht dezelfde begrippen te gebruiken als die uit de Pensioenwet, bijvoorbeeld in pensioenreglementen. Van belang is dat men voldoet aan de inhoud van de bepalingen uit de Pensioenwet. Alleen ten aanzien van het karakter van de pensioenovereenkomst moeten partijen werken met de in de Pensioenwet gebruikte begrippen (uitkeringsovereenkomst, kapitaalovereenkomst en premieovereenkomst).

3.1 Pensioenregelingen

De Pensioenwet typeert een tweetal soorten pensioenregelingen:

- Basispensioenregeling: de collectieve pensioenregeling of het deel van de pensioenregeling waaraan de werknemer op basis van de pensioenovereenkomst gehouden is om deel te nemen;
- Vrijwillige pensioenregeling: het deel van de pensioenregeling waaraan de werknemer op basis van de pensioenovereenkomst de mogelijkheid heeft om deel te nemen.

3.2 Deelnemer

De Pensioenwet noemt werknemers die in een pensioenregeling zijn opgenomen consequent deelnemers, ongeacht of de pensioenregeling wordt uitgevoerd door een verzekeraar of een pensioenfonds. Voor verzekeraars heeft dit de consequentie dat zij in al hun documenten de term 'verzekerde' zullen moeten vervangen door "deelnemer".

Een werkeloze, voor wie de dekking van het nabestaandenpensioen gedurende de WW-periode wordt voorgezet valt evenzo onder de definitie van deelnemer.

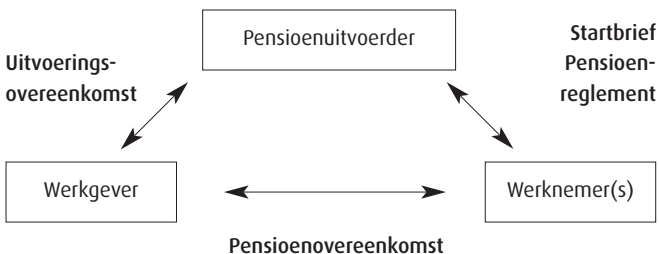
Een werknemer, die arbeidsongeschikt is geworden, en op grond van de pensioenovereenkomst premievrij de pensioenopbouw kan voortzetten, valt onder de definitie van "deelnemer"; hij verwerft immers nog

steeds aanspraken. De Pensioenwet geeft overigens niet aan dat een arbeidsongeschikte werknemer hetzelfde moet worden behandeld als een actieve werknemer. Naar mijn mening zorgt het feit dat een arbeidsongeschikte werknemer die in de Pensioenwet onder het begrip deelnemer is gecategoriseerd, ervoor dat een arbeidsongeschikte deelnemer gelijk dient te worden behandeld als een arbeidsongeschikte deelnemer. Een voorbeeld om dit toe te lichten: bij de premieovereenkomst waarbij de maximale ministeriële staffel (Besluit van 28 april 2003, nr. CPP2003/308M) wordt gebruikt, zal de premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid dus op een zogenaamde 'staffelvolgende' manier dienen te worden verzekerd; zowel in de periode vóór als tijdens de arbeidsongeschiktheid is de werknemer immers deelnemer (uiteraard dient te worden voldaan aan de diverse criteria die gelden om recht te doen gelden op een premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid. Daar wordt hier niet verder op ingegaan).

3.3 Pensioenovereenkomst, uitvoeringsovereenkomst en pensioenreglement

In de Pensioen- en spaarfondsenwet was het de werkgever die, als hij een pensioenregeling instelde, een pensioentoezegging deed aan de werknemer. In de Pensioenwet is opgenomen dat de werkgever op dat moment een pensioenovereenkomst sluit met de werknemer. Dit sluit natuurlijk goed aan met de gebruikelijke arbeidsrelatie in de vorm van een arbeidscontract. Na het sluiten van een pensioenovereenkomst heeft de werkgever de verplichting een uitvoeringsovereenkomst te sluiten met een uitvoerder. Ook hier komt de eerder genoemde pensioendriehoek om de hoek kijken.

Pensioendriehoek

Monica Swalef is erin geslaagd een allesomvattende analyse te geven van de gevolgen van invoering van de Pensioenwet voor werkgevers, werknemers, verzekeraars, pensioenfondsen en adviseurs. Die gevolgen en de keuzemogelijkheden die de Pensioenwet geeft zijn beknopt, maar diepgaand weergegeven. Uiterst praktisch is het overzicht van acties die moeten worden ondernomen. De duidelijke inhoudsopgave maakt dat de lezer snel de weg vindt in het boek. "Pensioenwet in Werking!" is niet alleen voor de pensioenpraktijk uiterst bruikbaar, maar ook voor degene die meer diepgang zoekt. Ik beveel dit boek dan ook van harte aan.

mr W.P.M. Thijssen

THIJSSSEN PENSIOEN ADVOCATEN TE AMSTELVEEN

"Natuurlijk, alles zit er op en aan: een compleet boek over de Pensioenwet, maar heel compact geschreven. Het pluspunt van dit boek tussen alle andere is dat het is ontstaan tijdens de vele cursussen die de auteur als professioneel docent geeft aan de mensen die in de praktijk moeten gaan werken met de Pensioenwet. De interactie die daarbij ontstaat is terug te vinden in de praktijkgerichte opzet. De syllabus is handboek geworden, leidraad en naslagwerk tegelijk. Bij je hebben dus..."

mr P.J.M. Akkermans

auteur mr M.W.J. Swalef

MONICA SWALEF PENSIOEN CONSULTANCY B.V.
WWW.MONICASWALEF.NL

ISBN 978-90-78217-07-7

9 789078 217077